

V. medzinárodný KONGRES RUSÍNSKEHO JAZYKA

10. - 12. septembra 2025, Prešov

urjk@unipo.sk

[@urjk_unipo](https://www.instagram.com/urjk_unipo)

[fb.com/urjkpu](https://www.facebook.com/urjkpu)

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

Ústav rusínskeho jazyka a kultúry

Centrum jazykov a kultúr národnostných menšín
17. novembra 1
080 01 Prešov

V. MEDZINÁRODNÝ KONGRES RUSÍNSKEHO JAZYKA

10. september 2025 | Prešov

OTVORENIE

08:00 - 08:30 Registrácia účastníkov (Aula 94, Filozofická fakulta PU)

08:30 - 08:45 Slávnostné otvorenie kongresu

08:45 - 09:15 Príhovory

09:15 - 09:25 Otvorenie rokovacej časti kongresu

PLENÁRNA SEKCIA

**09:30 - 09:45 Paul Robert Magocsi: 1. medzinárodný kongres
rusínskeho jazyka: spomienky a reflexie**

**09:50 - 10:05 Olena Duć-Fajfer: Štandardizácia menšinových jazykov.
Reflexie na základe praktickej skúsenosti**

**10:10 - 10:25 Luca Calvi: Spoločné miesta a problémy pohraničných
jazykov a identít v Dolomitoch a Karpatoch**

**10:30 - 10:45 Júlia Dudášová-Kriššáková: Od slovanskej filológie
k slovanskej mikrofilológii**

10:45 - 11:00 Diskusia

SEKCIA 1: SLOVENSKO

**11:05 - 11:25 Anna Plišková: Dosiahnuté výsledky za posledných 10
rokov**

**11:30 - 11:50 Peter Medvid': Nevyriešené otázky a perspektívy
do ďalších rokov**

11:55 - 12:40 Diskusia

PRESTÁVKA

12:45 - 13:45 Obed

SEKCIA II: POĽSKO

**13:45 - 14:05 Klaudia Nowak: Dosiahnuté výsledky za posledných 10
rokov**

**14:10 - 14:30 Damian Trochanowski: Nevyriešené otázky
a perspektívy do ďalších rokov**

14:35 - 15:20 Diskusia

Výsledky za posledných 10 rokov
Nevyriešené otázky a perspektívy

V. MEDZINÁRODNÝ KONGRES RUSÍNSKEHO JAZYKA

10. september 2025 | Prešov

PRESTÁVKA

15:20 - 15:35 Prestávka na kávu

SEKCIA III: RUSÍNSKY JAZYK (diskusné príspevky)

**15:40 - 15:55 Nataša Perkovič: Rozvoj deklinácie podstatných mien
v rusínskom jazyku**

**15:55 - 16:10 Brian McHugh: Analýza konkurenčných
sociolingvistických faktorov zodpovedných za rozdiely
medzi lemkovským, prešovským a podkarpatským
štandardom v súvislosti s alternáciou /o, e/-/i/**

**16:10 - 16:25 Michal Vašíček, Darja Vašíčková: Má zmysel zostaviť
rusínsky dialektologický slovník?**

**16:25 - 16:40 Kaprály Mihály: Formovanie celorusínskeho spisovného
jazyka. Prečo je to aktuálne? Kde začať?**

16:40 - 17:20 Diskusia

PRESTÁVKA

17:30 - 18:30 Večera

19:00 - 21:00 Divadelné predstavenie (Divadlo Alexandra Duchnoviča)

**Výsledky za posledných 10 rokov
Nevyriešené otázky a perspektívy**

V. MEDZINÁRODNÝ KONGRES RUSÍNSKEHO JAZYKA

11. september 2025 | Prešov

08:30 - 09:00 Registrácia účastníkov (Aula 94, Filozofická fakulta PU)

SEKCIA IV: UKRAJINA

09:00 - 09:20 Yurii Shypovych: Dosiahnuté výsledky za posledných 10 rokov

09:25 - 09:45 Tomash Kalynych: Nevyriešené otázky perspektívy do ďalších rokov

09:50 - 10:35 Diskusia

SEKCIA V: CHORVÁTSKO, SRBSKO

10:40 - 11:00 Natalija Hnatko: Dosiahnuté výsledky a perspektívy do ďalších rokov

11:05 - 11:25 Michajlo Fejsa: Dosiahnuté výsledky a perspektívy do ďalších rokov

11:30 - 12:15 Diskusia

PRESTÁVKA

12:20 - 13:20 Obed

SEKCIA VI: MAĎARSKO, RUMUNSKO

13:50 - 14:10 Irén Szűcs-Vorinka: Dosiahnuté výsledky a perspektívy do ďalších rokov

14:15 - 14:35 Mariana Svetlana Mureșan, Karmen Svetlana Bojcsuk, Georgehe Firczak: Dosiahnuté výsledky a perspektívy do ďalších rokov

14:35 - 15:20 Diskusia

PRESTÁVKA

15:20 - 15:35 Prestávka na kávu

SEKCIA VII: RUSÍNSKE ŠKOLSTVO (diskusné príspevky)

15:35 - 15:50 Maria Sakač Fejsa, Slavica Čeljovski: Vzdelávacia vertikála v rusínskom jazyku a interkulturalita

**Výsledky za posledných 10 rokov
Nevyriešené otázky a perspektívy**

V. MEDZINÁRODNÝ KONGRES RUSÍNSKEHO JAZYKA

11. september 2025 | Prešov

15:50 - 16:05 Marek Gaj: Aktuálne výzvy rusínskeho národnostného školstva na Slovensku

16:05 - 16:20 Nathan Marks: Medzi tradíciou a perspektívou: orientácia v identite a variabilita vo vyučovaní rusínskeho jazyka ako cudzieho

16:20 - 16:35 Marcela Ruňaninová: Kurikulum verzus prax: ako (ne)funguje spolupráca pri tvorbe učebníc?

16:35 - 17:20 Diskusia

PREZentačný blok:

17:30 - 18:30 Prezentácia rusínskych inštitúcií a organizácií
Knižná a posterová výstava

PRESTÁVKA

18:30 - 22:00 Večera a kultúrny program

**Výsledky za posledných 10 rokov
Nevyriešené otázky a perspektívy**

V. MEDZINÁRODNÝ KONGRES RUSÍNSKEHO JAZYKA

12. september 2025 | Prešov

08:30 - 09:00 Registrácia účastníkov (Aula 94, Filozofická fakulta PU)

SEKCIA VIII: Rusínsky jazyk v praxi (diskusné príspevky)

09:00 - 09:15 Ivan Barna: Zavádzanie rusínskych bohoslužobných textov do cirkevnej praxe

09:15 - 09:30 Daniela Palaščáková, Jaroslava Sisáková: Rusínsky jazyk v divadle a médiách. Možnosti rozvoja scénickej reči

09:30 - 09:45 Natalia Matecka-Nowak: Rusínsky jazyk v masmédiách. LEM.fm ako príklad fungovania niekoľkých štandardov rusínskeho jazyka v jednom priestore

09:45 - 10:00 Anna Zamutovská: Aktivizácia rusínskej mládeže a práca s ňou. Výzvy generačnej výmeny

10:00 - 10:45 Diskusia

UKONČENIE

10:45 - 11:15 Záverečná diskusia

11:20 - 11:30 Ukončenie kongresu

PRESTÁVKA

12:00 - 13:00 Obed

Výsledky za posledných 10 rokov
Nevyriešené otázky a perspektívy

**KULT
MINOR**

Realizované s finančnou podporou
Fondu na podporu kultúry národnostných menšín